

כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים

פרשת השבוע:

ויצא

וַיַּחַר לְיַעֲקֹב וַיַּרְבּ בְּלָבֹן וַיַּעַן יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבֹן מִה־פָּשַׁעִי מָה חָטָאתִי כִּי דָלַקְתָּ אַחֲרָי: כִּי־מִשְׁשַׁת אֶת־כָּל־כְּלִי מִה־מְצֹאתַ מִכָּל כְּלֵי־בֵיתְךָ שָׁים כֹּה נִגְדַּד אַחִי וְאַחִיד וַיּוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ: זֶה עָשָׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רִחַלְתָּ וְעַזְיָךְ לֹא שָׁכְלוּ וְאֵילִי צֹאנְךָ לֹא אֶכְלֹתִי: טֶרְפֹּה לֹא־הִבֵּאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי אַחֲטָנָה מִיַּדִּי תִבְקַשְׁנָה גִּנְבֹתַי יוֹם וּגְנֹבֹתַי לַיְלָה: הָיִיתִי בַיּוֹם אֶכְלָנִי חָרֵב וְקָרַח בַּלַּיְלָה וַתִּדָּד שְׁנַתִּי מֵעַיְנֵי: זֶה־לִּי עָשָׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתְךָ עַבְדְּתִיךָ אַרְבַּע־עָשָׂרָה שָׁנָה בְּשֵׂתִי בְּנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנְךָ וַתַּחֲלֵף אֶת־מִשְׁכַּרְתִּי עֲשָׂרַת מָנִים: לוּלִי אֶלְקִי אָבִי אֶלְקִי אַבְרָהָם וַיַּחַד יִצְחָק הָיָה לִּי כִּי עָתָה רִיקָם שְׁלַחְתָּנִי אֶת־עֲנָלִי וְאֶת־יִגִּיעַ כַּפִּי רָאָה אֶלְקִים וַיּוֹכַח אִמְשׁ: וַיַּעַן לָבֹן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הִבְנֹת בְּנֹתַי וְהַבְּנִים בְּנֵי וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכָל אֲשֶׁר־אַתָּה רָאָה לִי־הוּא וְלִבְנֹתַי מִה־אֲעֹשֶׂה לְאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יִלְדוּ: וְעָתָה לָכֵה נְכַרְתָּה בְּרִית אִנִּי וְאַתָּה וְהָיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ:

(בראשית ל"א-ל"ד)

כימים אחדים

ידוע כי חמו של יעקב, לבן, "סידר" ליעקב אבינו 20 שנה של עבודה (ואפשר להגיד: עבודת פרך):

- א) כאשר ביקש יעקב את ידה של רחל (לימים רחל אמנו), עקב חוסר האמצעים של יעקב לנדוניה דרש לבן ממנו להיות רועה צאן לעדר שלו במשך 7 שנים.
- ב) בליל הכלולות מתברר ליעקב שלבן החליף אותה באחותה רחל. כדי לקבל את רחל, מחייב לבן את יעקב לעבוד עבורו 7 שנים נוספות.
- ג) ולאחר מכן מבקש לבן מיעקב לשמור על החיות לשש שנים נוספות.

מסופר שאהבתו של יעקב לרחל הייתה כה גדולה שכל השנים נדמו לו "כימים אחדים".
ואולם – רצה יעקב לחזור לארץ ישראל ולא יכל. כל פעם מצא לבן דרך אחרת להשאיר אותו בגלות.

מעשה בשני רבנים גדולים ופקיד עם ראש קטן

בהקשר זה: סיפור. הרב יצחק זאב הלוי סולובייצ'יק (ידוע בשם הגרי"ז, או הרב מבריסק) זצ"ל¹ החמיץ פעם את הרכבת שלו. כאשר הסתבר לו שתחנת הרכבת לא הרחק מ"החפץ חיים" (הרב ישראל מאיר הכהן) זצ"ל², הלך עליו.

החפץ חיים תכנן את נסיעתו לארץ ישראל באותו העת. לשם כך היה עליו להשיג דרכון. לפקיד היו שני תנאים: או תעודת לידה או הבאת של שני עדים שיכלו להעיד על לידתו. אי אפשר היה למלא את שני התנאים: לאף אדם מן השורה לא היה תעודת לידה כמעט. זאת ועוד, החפץ חיים היה אז כבר בן 70, כלומר היה עליו להביא שני עדים בני ה-90 (בתקופה שתוחלת החיים הייתה נמוכה הרבה מהגיל הזה, בלשון המעטה).

מה פשר הסירוב הזה? הקשו העמים את ליבם כלפי היהודים, ללא קשר לעובדות.

כך גם הפקיד בראדיון, כך גם לבן מול יעקב:

הַפְּנוֹת בְּנֹתַי וְהַפְּנִים בְּנֵי וְהַצֵּאן צֵאֲנִי וְכֹל אֲשֶׁר אֶתָּה רֹאֶה לִי

(בראשית ל"א, מ"ג)

(אוסף כי הרב מבריסק חזר עם הרכבת הבאה – והתחרט! על הזכות לשמוע את דברי החפץ חיים כדאי להחמיץ לפחות לעוד רכבת)

An allem sind die Juden schuld

(בכל – היהודים אשמים)

אלפי שנים מפרידים בין לבן לבין הפקיד בראדיון. אך העיקרון שווה: לא משנה עם הצדק עם היהודי, בסוף כל הבעיות הן אשמתו. הרי מאשימים את היהודים בקפיטליזם, בקומוניזם, בפיגוע ה-11 בספטמבר, בהפצת הקורונה ובהפצת החיסון (רשימה חלקית). והיד עוד נטויה.

¹ [רבי יצחק זאב הלוי סולובייצ'יק/](https://www.hamichlol.org.il/רבי_יצחק_זאב_הלוי_סולובייצ'יק/)

² [רבי ישראל מאיר הכהן/](https://www.hamichlol.org.il/רבי_ישראל_מאיר_הכהן/)

ה"מסורת" הזאת המשיכה גם אחרי מות החפץ חיים, וממשיכה עד לימינו אנו (החלטות האו"ם כבר אמרנו?). זה מזכיר שיר גרמני מפורסם – An allem sind die Juden schuld – הכל, כולל הכל – אשמת היהודים.

מה המסקנה המתבקשת:

זהו עונשו של הגלות. כלומר, בוא נתפלל לה' שישים קץ לגלות, במהירה ובימינו!

שבת שלום ומבורך

משה בולאג

